

Økonomi- og Erhvervsministeriet

Udkast

Januar 2008

Forslag

til

Lov om ændring af byggeloven

(Afbureaukratisering af byggesagsbehandlingen)

§ 1

I byggeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 452 af 24. juni 1998 som ændret senest ved lov nr. 575 af 6. juni 2007, foretages følgende ændringer:

1. Overalt i byggeloven ændres »By- og boligministeren« til: »Økonomi- og erhvervsministeren« og »by- og boligministeren« til: »Økonomi- og erhvervsministeren«.

2. I § 11 indsættes som stk. 2:

»Stk. 2. Ved projektering af bygninger der er nævnt i stk. 1, og som er omfattet af § 16, stk. 2, skal den bygherre eller rådgiver, som ønsker at projektere med henblik på at opføre den nye bebyggelse, indestå for, at projekteringen vedrørende de tekniske forhold, sker i overensstemmelse med lovens formål.«

3. Efter kap. 4. »Administrative bestemmelser« indsættes som underoverskrift til kapitlet:

»Byggetilladelse«

4. § 16 affattes således:

»Arbejder, der er omfattet af § 2, må ikke påbegyndes uden byggetilladelse. Kommunalbestyrelsen kan kræve, at ansøgeren giver de oplysninger, der er nødvendige for bedømmelse af ansøgningen, og oplysninger om bygningens data til brug for opbevaring. Ansøgeren skal i ansøgningen om byggetilladelse oplyse, om bygningen er omfattet af stk. 2.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal ikke foretage en vurdering af de tekniske forhold ved følgende bygningstyper, jf. dog stk. 7:

- 1) mindre bygninger såsom carporte, garager, udhuse, drivhuse samt tilbygninger hertil mv.,
- 2) småhuse såsom enfamiliehuse, tilbygninger til og ombygninger af enfamiliehuse, sommerhuse, opvarmede udestuer mv.
- 3) jordbrugserhvervets avls- og driftsbygninger og
- 4) industri- og lagerbygninger, hvor installationerne har et begrænset omfang, hvor bygningen kun har en etage og hvor bygninger har en let tagkonstruktion.

Stk. 3. Ved tekniske forhold forstås i denne lov krav, som er indført i medfør af byggeloven til:

- 1) adgangsforhold/tilgængelighed herunder krav til indretning
- 2) konstruktioner herunder krav til fugt og holdbarhed
- 3) brandforhold
- 4) indeklima
- 5) energiforbrug
- 6) installationer

Stk. 4. I jordbrugserhvervets avls- og driftsbygninger og industri- og lagerbygninger, jf. § 16, stk. 2, nr. c og d, vil kommunalbestyrelsen dog skulle foretage en bedømmelse af, om lovgivningens krav til brandforhold er opfyldt.

Stk. 5. En byggetilladelse kan opdeles i deltilladelser, hvis byggeriet efter kommunalbestyrelsens skøn kan påbegyndes, uden at alle forhold i byggesagen er endeligt afklaret. En tilladelse bortfalder, hvis det af tilladelsen omfattede arbejde ikke er påbegyndt inden 1 år fra tilladelsens dato. Må det antages at et projekt, der omfatter flere bygninger, ikke kan færdiggøres in-

den 2 år fra dets påbegyndelse, kan tilladelsen begrænses til en del af projektet.

Stk. 6. I bygningsreglementet kan der fastsættes bestemmelser om, at kommunalbestyrelsen ikke må meddele tilladelse efter stk. 1, før der er meddelt nødvendig tilladelse efter anden lovgivning til det ansøgte.

Stk. 7. Økonomi- og erhvervsministeren kan fastsætte nærmere bestemmelser om, hvilke bygningstyper der er undtaget fra teknisk kontrol hos kommunalbestyrelsen, jf. stk. 2, og hvad der efter denne lov forstås ved tekniske forhold, jf. stk. 3. Herudover bemyndiges ministeren til at fastsætte nærmere bestemmelser om, at visse typer af avls- og driftsbygninger samt industri- og lagerbygninger kan underlægges en kommunal teknisk kontrol, hvis disse bygningstyper er karakteriseret af en kompleksitet eller funktion, der kan sidestilles med etagebyggeri mv.«

5. Efter § 16 indsættes som underoverskrift til kapitlet:

»Ibrugtagningstilladelse«

6. § 16A affattes således:

»Arbejder, der er omfattet af § 2, må ikke tages i brug uden kommunalbestyrelsens tilladelse. I bygningsreglementet kan optages bestemmelser om midlertidig ibrugtagen af et byggearbejde, før det er endeligt færdiggjort.«

7. Efter § 16A indsættes:

»§ 16B. I bygningsreglementet kan optages bestemmelser om indskrænkning i kravene om tilladelser som nævnt i § 16, stk. 1, og § 16A, stk. 1.

Stk. 2. Bygningsmæssige foranstaltninger, der tjener forsvarsmæssige eller andre formål, som efter vedkommende ministers skøn bør hemmeligholdes, kan påbegyndes og tages i brug uden tilladelse fra kommunalbestyrelsen i det omfang, de ikke omfatter tilslutning til veje, forsynings- eller afløbsledninger eller lignende anlæg.

Kommunalbestyrelsen som bygningsmyndighed

§ 16C. Kommunalbestyrelsen påser i sagsbehandlingen, at denne lov og de regler, der er fastsat med hjemmel i loven, overholdes, jf. dog § 16, stk. 2. I de tilfælde hvor der i en ansøgning om byggetilladelse er anført, at bygningen er omfattet af § 16, stk. 2, skal kommunalbestyrel-

sen påse, om dette er berettiget. Finder kommunalbestyrelsen, at dette ikke er tilfældet, skal kommunalbestyrelsen underrette ansøgeren herom. Kommunalbestyrelsens afgørelse kan påklages i henhold til § 23.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen påser, at påbud efter loven eller de nævnte regler efterkommes, og at vilkår fastsat i tilladelser eller dispensationer, som er meddelt af kommunalbestyrelsen, overholdes.

Stk. 3. Bliver kommunalbestyrelsen opmærksom på et ulovligt forhold, skal den søge forholdet lovliggjort, medmindre det er af ganske underordnet betydning.

Stk. 4. En meddelelse om standsning af et byggearbejde, der er påbegyndt uden fornøden tilladelse, kan ikke påklages efter § 23, medmindre det gøres gældende, at arbejdet ikke kræver forudgående tilladelse.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen kan på ejerens bekostning lade et påbud om at berigtige et ulovligt forhold tinglyse på ejendommen. Når forholdet er berigtiget, skal kommunalbestyrelsen på ejerens bekostning lade påbudet aflyse fra tingbogen.«

8. I § 19, stk. 1, indsættes efter 1. pkt.:

»Skal der foretages en undersøgelse af et teknisk forhold, kan kommunalbestyrelsen bistås af en person, som besidder relevant teknisk indsigt.«

9. § 23, stk. 1, affattes således:

»Kommunalbestyrelsens afgørelser truffet i henhold til denne lov, kan, jf. dog § 12, stk. 7, § 16C, stk. 4 og § 18A, stk. 4, så vidt angår retlige spørgsmål påklages til statsforvaltningen.«

10. § 24, stk. 1, affattes således:

»Kommunalbestyrelsens afgørelser kan, når ikke andet er bestemt, påklages til statsforvaltningen inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende.«

11. I § 30, stk. 1, indsættes som litra i og j:

- »i) undlader at give oplysninger eller yde økonomi- og erhvervsministeren, eller personer, der er særligt bemyndiget hertil, jf. § 31 A, stk. 1, 2. punktum, bistand efter § 31B, stk. 3, eller
- j) undlader at udtage prøver vederlagsfrit efter § 31 B, stk. 4.«

12. I § 30 indsættes som stk. 6:

»Stk. 6. Ved udmåling af bødestraf i henhold til stk. 1, litra i-j, og stk. 2, skal der ud over de almindelige regler i straffeloven tages hensyn til virksomhedernes samlede omsætning af det ulovlige produkt samt til overtrædelsens karakter.«

13. § 31 stk. 1, 1. pkt. affattes således:

»Økonomi- og erhvervsministeren kan fastsætte regler om betingelser for markedsføring og salg af byggevarer og herunder fastsætte regler med henblik på opfyldelse af De Europæiske Fællesskabers forordninger og direktiver om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om byggevarer og om bygningers energiforhold og lignende bygningsrelaterede bestemmelser.«

14. Efter § 31 indsættes som underskrift til kapitlet:

»Markedskontrol«

15. § 31A affattes således:

»§ 31A. Økonomi- og erhvervsministeren kan fastsætte regler om tilsyn og kontrol med, at de i medfør af § 31 udstedte regler overholdes. Økonomi- og erhvervsministeren kan bemyndige private eller offentlige virksomheder at udføre denne kontrol.

Stk. 2. Konstaterer økonomi- og erhvervsministeren, at en byggevare eller installationer, der er beregnet til at indgå i et byggeri, ikke opfylder de krav, der er fastsat i denne lov, regler fastsat i medfør af denne lov eller i Det Europæiske Fællesskabs forordninger og direktiver, kan ministeren påbyde producenten eller enhver, der har bragt varen i omsætning, at forholdet skal bringes i orden inden for en given frist.

Stk. 3. Bringes et ulovligt forhold ikke i orden inden tidsfristen, jf. stk. 2, kan økonomi- og erhvervsministeren påbyde producenten eller enhver, der har bragt varen i omsætning enten:

- 1) at tilbagetrække varen med henblik på at forhindre, at et ulovligt produkt distribueres og eller markedsføres, indtil det ulovlige forhold er bragt til ophør,
- 2) at tilbagekalde varen, med henblik på returnering af et ulovligt produkt, som producenten eller distributøren tidligere har leveret eller stillet til rådighed for forbrugere, virk-

somheder m.v., indtil det ulovlige forhold er bragt til ophør, eller

- 3) at sørge for, at byggevaren eller installationen fjernes fra en bygning eller et anlægsarbejde, hvor varen allerede er anvendt.«

16. Efter § 31A indsættes:

»§ 31B. Erhvervs- og Byggestyrelsen samt personer, som er særligt bemyndiget dertil, jf. § 31A, stk. 1, har som led i kontrollen efter reglerne udstedt i medfør af § 31 og § 31A, hvis det skønnes nødvendigt, til enhver tid mod behørig legitimation uden retskendelse adgang til kontrol af:

- 1) Byggevarer.
- 2) Byggepladser.
- 3) Lokalteter, hvor producenter, forhandlere, importører og øvrige omsætningsled opbevarer byggevarer – herunder f.eks. lagre, containere og forretningslokaler.
- 4) Alle relevante dokumenter i både fysisk og elektronisk form – herunder overensstemmelseserklæringer, omsætningstal og forhandlerlister.

Stk. 2. Politiet yder om nødvendigt bistand hertil. Økonomi- og erhvervsministeren kan efter forhandling med justitsministeren fastsætte regler herom.

Stk. 3. Ethvert led i omsætningen af byggevarer skal efter anmodning fra Erhvervs- og Byggestyrelsen eller bemyndigede personer, jf. § 31A, stk. 1, give alle oplysninger, som har betydning for kontrollens gennemførelse, samt vederlagsfrit yde den fornødne bistand ved kontrol, prøveudtagning, kopiering og udlevering af skriftligt materiale og udskrift af elektroniske data samt andre foranstaltninger, der iværksættes i henhold til loven eller de i medfør af loven fastsatte bestemmelser.

Stk. 4. Erhvervs- og Byggestyrelsen eller personer, der er særligt bemyndiget hertil, jf. § 31A, stk. 1, kan som led i kontrol og overvågning vederlagsfrit mod kvittering udtage eller pålægge virksomheden at udtage prøver af byggevarer, herunder halvfabrikata og færdigvarer.

Stk. 5. Økonomi- og erhvervsministeren kan fastsætte regler om, at ethvert led i omsætningen af byggevarer skal yde Erhvervs- og Byggestyrelsen samt personer, der er særligt bemyndigede hertil jf. § 31A, stk. 1, bistand ved forsendelse af prøver og afholde udgifterne herved.«

17. § 31C affattes således:

»§ 31C. Økonomi- og erhvervsministeren kan fastsætte regler om offentliggørelse med navns nævnelse af resultater samt art og omfang af sanktioner på grundlag af kontrol, som gennemføres i henhold til § 31B og reglerne fastsat i henhold til § 31A, stk. 1.

Stk. 2. Økonomi- og erhvervsministeren kan fastsætte regler om videregivelse af kontrolresultater til organer i Det Europæiske Fællesskab.«

18. Efter § 31C indsættes:

»§ 31D. Økonomi- og erhvervsministeren kan delegere sine beføjelser efter denne lov til en anden offentlig myndighed.

Stk. 2. Henlægger økonomi- og erhvervsministeren sine beføjelser efter loven til en anden offentlig myndighed, kan ministeren fastsætte regler om klageadgang, herunder at afgørelsen ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed.

§ 31E. Økonomi- og erhvervsministeren kan bemyndige kommunalbestyrelsen til at udøve de beføjelser, der ellers tilkommer økonomi- og erhvervsministeren i henhold til deklARATIONER eller servitutter pålagt en ejendom i medfør af tidligere byggelovgivning.«

§ 2

§§ 30, 31A-E træder i kraft pr. 1. juni 2008. De øvrige bestemmelser i lovændringen træder i kraft den 1. januar 2009.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Baggrunden for lovforslaget

Der opføres og ombygges årligt i dag ca. 60.000 bygninger i Danmark, hvoraf ca. 85 pct. er mindre byggerier som en-familiehuse til helårsbrug, sommerhuse, udestuer og garager. En stor del af en-familiehusene opføres som typehuse. De resterende 15 pct. af byggeriet består af etageboliger, erhvervsbyggeri, jordbrugserhvervets drifts- og avlsbygninger, institutioner, sportshaller, indkøbscentre mv.

Kommunerne kontrollerer i dag, at alle nye bygninger opfylder de nationale krav til sikkerhed og sundhed, og de lokale krav, der skal sikre, at hensyn til naboer, lokalområde og den lokale udvikling varetages. Desuden kontrollerer kommunen, at bygninger bliver opført, så faren for brand og brandsmitte minimeres, og at bygninger overholder bygningsreglementets bestemmelser om tilgængelighed. Endelig skal kommunen i sin byggesagsbehandling sikre, at øvrig lovgivning overholdes. Øvrig lovgivning er fx lov om planlægning, lov om naturbeskyttelse, lov om arbejdsmiljø og beredskabsloven.

Omfanget af den kommunale kontrol med ny- og ombygninger afhænger først og fremmest af, hvor stort byggeriet er.

Mindre byggerier af begrænset kompleksitet

Mindre byggerier omfatter enfamiliehuse, tilbygninger til enfamiliehuse, sommerhuse, carporte, udhuse, garager, drivhuse, mv. For enfamiliehuse, tilbygninger og sommerhuse gælder, at bygherren skal søge kommunen om tilladelse til opførelsen, hvorefter kommunen kontrollerer, om det projekterede byggeri overholder såvel lovgivningens bebyggelsesregulerende som tekniske krav. Øvrige små bygninger kan opføres uden tilladelse, men kommunen skal have besked inden byggeriet opføres. Mindre byggerier udgør ca. 85 pct. af alt byggeri.

Større og mere komplicerede byggerier

Større byggerier omfatter etagebyggerier samt alt erhvervsbyggeri fra simple lagerbygninger og jordbrugserhvervets drifts- og avlsbygninger over kontorbygninger til indkøbscentre og sportshaller mv. For alle større byggerier på nær jordbrugserhvervets drifts- og avlsbrugsbygninger gælder, at bygherren skal søge kommunen om tilladelse til at opføre byggeriet, hvorefter kommunen kontrollerer, om det projekterede byggeri overholder såvel de bebyggelsesregulerende som tekniske krav til større byggerier. Når byggeriet er færdigt, skal bygherren søge kommunen om tilladelse til at tage byggeriet i brug. Større byggeri udgør ca. 15 pct. af alle byggesager.

Kommunens kontrol af, at samtlige bygninger overholder de nationale tekniske krav, indebærer en række væsentlige udfordringer:

Visse typer bygninger er underlagt en teknisk kontrol, der kan være mere omfattende, end risiciene berettiger til.

I dag kontrollerer kommunerne alle byggeriers tekniske forhold, uanset om det er et ukompliceret enfamiliehus eller et stort, kompliceret byggeri, hvor tekniske fejl kan have særligt alvorlige sikkerhedsmæssige konsekvenser. Dermed er mindre og ukomplicerede byggerier underlagt en kontrol af de byggetekniske forhold, der kan være mere omfattende, end risiciene synes at berettige til.

Uensartet kontrol hæmmer industrialisering af byggeriet

Der er forskel på kommunernes fortolkning af byggelovgivningens tekniske krav. En række aktører i byggeriet – bl.a. leverandører af typehuse og byggemoduler oplever, at ”det samme hus” sagsbehandles forskelligt fra kommune til kommune. Da udviklingen går i retning af, at stadig flere byggerier og bygningsdele produceres industrielt, kan en uensartet fortolkning udgøre en barriere for udbredelse af et effektivt, industrialiseret byggeri.

Omkostninger i byggesagsbehandlingen

Teknisk kontrol af alle byggerier kan gøre byggesagsbehandlingen unødigt tung og omkostningsfuld. Den tekniske kontrol af alle byggerier gør det vanskeligere for kommunerne at prioritere opgaverne i byggesagsbehandlingen og binder generelt kommunale ressourcer, som kunne anvendes på andre områder. Den enkelte bygherre af mindre og/eller ukompliceret byggeri kan opleve, at kommunens tekniske kontrol er en påtvungen, gebyrbelagt ydelse, der ikke afspejler de tekniske risici ved byggeriet.

Uensartede gebyrer

Der er i dag stor forskel på, hvor meget kommunerne opkræver i byggesagsbehandlingsgebyr og på hvilket grundlag, kommunen fastlægger sit byggesagsgebyr.

Markedskontrol med byggevarer

Der er endvidere i forbindelse med lovændringen behov for at foretage ændringer i bestemmelserne om markedskontrol med byggevarer, idet Erhvervs- og Byggestyrelsen pr. 1. januar 2008 hjemtager opgaven med markedskontrol fra kommunerne.

2. Lovforslagets formål og indhold

Formålet med lovforslaget er at afbureaukratisere kommunernes byggesagsbehandling. Dette sker ved at fritage ukomplicerede byggerier fra kommunal kontrol af de byggetekniske forhold. Desuden skal lovforslaget bidrage til at tydeliggøre de principper, som kommunerne lægger til grund ved opkrævning af byggesagsgebyrer.

Lovforslaget indebærer at kommunerne ikke længe skal kontrollere, om mindre byggerier som enfamiliehuse, sommerhuse, garager mv. overholder de tekniske krav i bygningsreglementet. Fritagelsen er be-

grundet i, at bygningerne er ukomplicerede og eventuelle fejl derfor kun vil have meget begrænsede sikkerhedsmæssige konsekvenser.

Lovforslaget lægger tillige op til, at ukomplicerede industribyggerier fritages fra kommunal kontrol med de tekniske forhold. Dette skyldes, at mange lagerbygninger og mindre, ukomplicerede industribygninger opføres som standardiseret elementbyggeri med velkendte teknikker og med meget lav variation.

Opførelse af jordbrugserhvervets drifts- og avlsbygninger skal i dag alene anmeldes til kommunen. Da disse bygninger i størrelse og karakteristika i dag kan sidestilles med lagerbygninger og industribygninger, bliver jordbrugserhvervets bygninger i lovforslaget ligestillet hermed. Dermed vil jordbrugserhvervets bygninger blive omfattet af krav om byggesagsbehandling, men undtaget krav om kommunal kontrol af de tekniske forhold.

For både lagerbygninger, simple industribygninger og jordbrugserhvervets byggerier gælder dog, at de bør være underlagt kommunal kontrol af, hvorvidt bygningerne er opført og indrettet, så der opnås tilfredsstillende tryghed mod brand.

Lovforslaget vil betyde, at ca. 90 pct. af alt byggeri i dag vil være fritaget fra kommunal kontrol af de byggetekniske forhold.

Lovforslaget ændrer ikke ved kommunernes kontrol af de lokale, bebyggelsesregulerende forhold, såsom bygningens afstand til naboskel, udseende og højde ligesom kommunen fortsat skal kontrollere om anden relevant lovgivning, fx arbejdsmiljøloven, fredningsloven, miljøbeskyttelsesloven og beredskabsloven er overholdt. Desuden skal byggesagsbehandlingen fortsat sikre koordination mellem de forskellige relevante myndigheder.

For de 90 pct. af byggeriet, der er fritaget for kommunal kontrol af de byggetekniske forhold, gælder:

Kommunerne skal fortsat kontrollere, at:	Kommunerne skal ikke kontrollere, at:
<i>Bebyggelsesregulerende regler er overholdt, herunder</i> – <i>Om afstand til skel er overholdt.</i> – <i>Om krav til udseende og højde er overholdt.</i> – <i>Om bestemmelserne vedr. brand er overholdt (kun jordbrugerhvervets drifts- og avlsbygninger og industribygninger).</i> – <i>Om anden lovgivning overholdt, fx bygningsfredningsloven, miljøbeskyttelseslovgivningen og arbejdsmiljøloven.</i> – <i>Desuden skal kommunen i byggesagsbehandlingen fortsat koordinere mellem bygherre og øvrige relevante myndigheder, fx mht. kloak, renovation og vej.</i>	<i>Tekniske regler er overholdt, herunder</i> – <i>Bestemmelserne vedr. indretning af bygningen er overholdt, fx indretning af wc-rum.</i> – <i>Bestemmelser vedr. konstruktioner, fx tagets bæreevne.</i> – <i>Bestemmelserne vedr. indeklima er overholdt, fx om der er tilstrækkelig ventilation.</i> – <i>Bestemmelserne vedr. lyd er overholdt, fx om der er beskyttet tilstrækkeligt mod vejstøj.</i> – <i>Bestemmelserne vedr. lys er overholdt, fx om der er tilstrækkeligt lys i arbejdsrum.</i> – <i>Bestemmelserne vedr. energi er overholdt, fx om bygningen er tilstrækkeligt isoleret.</i> – <i>Bestemmelserne vedr. ildsteder er overholdt, fx, om centralvarmekedler har den fornødne virkningsgrad.</i> – <i>Bestemmelserne vedr. installationer er overholdt, fx om vand og afløb er korrekt dimensioneret.</i>

For større og mere komplicerede byggerier som etageejendomme til beboelse eller kontor, butikcentre, sportsanlæg mv. medfører lovforslaget ikke ændringer i den kommunale byggesagsbehandling. Kommunerne skal dermed fortsat varetage nabohensyn, godkende bygningens udseende og placering samt kontrollere, at disse byggerier opfylder lovgivningens byggetekniske krav.

Kontrollen med de byggetekniske krav stiller stadig større krav til kommunernes tekniske kompetence og kapacitet. Dette skyldes, at kravene til bygninger i øget grad udformes som funktionskrav, som er krav, der tydeligt fortæller, hvad der skal opnås, men ikke hvordan det skal gøres. Bygningers energiforbrug er bl.a. formuleret som funktionskrav i form af rammer for bygningens behov for tilført energi frem for krav til mængden af isolering i bygningen.

Forventningen er, at større kommunale byggesagsenheder har den nødvendige tekniske kompetence og volumen til at håndtere større byggesager. Derfor opfordres den enkelte kommune til at overveje, om kommunen selv råder over en tilstrækkelig kapacitet og

kompetence til at håndtere de udfordringer, der knytter sig til den tekniske kontrol. Alternativt opfordres kommunen til at etablere et samarbejde med andre kommuner eller private rådgivningsvirksomheder for at sikre en kritisk masse.

Ansvar og forbrugerbeskyttelse

Lovforslaget ændrer ikke ved, at det altid er den enkelte bygherre, der er ansvarlig for, at byggeriet er lovligt. Dette gælder uanset, om bygherren har tilknyttet en rådgiver i form af en arkitekt eller ingeniør.

Har bygherren indgået aftale med en rådgiver, vil rådgiveren altid være underlagt almindeligt rådgiveransvar for den ydelse, rådgiveren leverer. Er bygherren forbruger, kan denne efter reglerne i lov om forældelse af fordringer, i indtil 10 år efter ydelsens levering gøre rådgiveren ansvarlig, hvis der konstateres fejl eller ulovligheder ved projekteringen af byggeriet.

Aftaleforholdet mellem bygherren og rådgiveren vil ofte være indgået med udgangspunkt i ABR 89 (almindelige bestemmelser om teknisk rådgivning og bi-stand). Uanset om ABR 89 anvendes eller ej, vil det

dog altid være rådgiverens ansvar overfor bygherren at sikre, at byggeriet er projekteret i overensstemmelse med lovgivningen.

Obligatorisk byggeskadeforsikring

Hovedparten af de byggerier, der er undtaget den tekniske kontrol, vil være omfattet af den nye lovpligtige byggeskadeforsikring, hvor byggeriet efter henholdsvis 1 og 5 år er underlagt professionelle eftersyn, der skal afdække eventuelle væsentlige fejl og mangler ved bl.a. projekteringen.

Byggeskadeforsikringen gælder for enfamiliehuse, rækkehuse, etageboligbyggeri, udlejningsejendomme og bygninger med blandet bolig og erhverv, hvis bygningen hovedsageligt skal anvendes til beboelse.

Byggeskadeforsikringen gælder ikke for byggeri, der ikke er helårsbeboelse, sommerhuse, efterfølgende renoveringer samt nye tilbygninger til eksisterende byggeri, byggeri der hovedsageligt skal anvendes til erhverv, byggeri der opføres og projekteres af forbrugeren selv og offentligt byggeri.

Byggeskadeforsikringen dækker væsentlige byggeskader, der har deres årsag i forhold ved opførelsen af byggeriet. Det vil sige, at hvis en rådgiver har lavet fejl i projekteringen, vil en skade som følge heraf være dækket af byggeskadeforsikringen, hvis den er væsentlig.

Der vil modsat ikke være tale om en dækningsberettiget byggeskade, hvis rådgiveren har projekteret med utilstrækkelig isolering mod kulde og varme, hvorved bygningen ikke opfylder kravene til fx et byggeri i energiklasse 1.

Byggeskader, der ikke falder ind under byggeskadeforsikringen dækningsomfang, kan være dækket af en rådgiveransvarsforsikring.

Rådgiveransvarsforsikring

Det er frivilligt for rådgiveren, om denne ønsker at tegne en rådgiveransvarsforsikring.

Danske Arkitektvirksomheder (Danske Ark) og Foreningen af Rådgivende Ingeniører (FRI) har tilsammen ca. 1050 medlemsvirksomheder, som alle har en rådgiveransvarsforsikring. De to foreninger organiserer ca. 90 pct. af alle rådgivende ingeniører og arkitekter

Klageadgange

I regi af FRI og Danske Ark er der klagenævn, som tager sig af klager over de ydelser, som er leveret af rådgivende ingeniører og arkitekter, der er medlemmer af de to organisationer.

Klage over udførelsen

Med den foreslåede lovændring ændres alene på forhold vedr. projekteringen af bebyggelser og ikke udførelsen. Dog kan nævnes, at der findes privatoprettede klagenævn, hvortil der kan klages over forhold ved udførelsesdelen: Ankenævnet for Tekniske Installationer, Håndværkets Ankenævn og Byggeriets Ankenævn.

Lovliggørelse

Konstateres der ulovlige bebyggelsesregulerende eller tekniske forhold ved det færdige byggeri, er det i henhold til byggelovens § 16D, stk. 3, kommunalbestyrelsens pligt at søge disse forhold lovliggjort. Dette forhold ændres ikke som følge af lovforslaget.

Dispensation fra bygningsreglementet

Kommunerne har i dag adgang til at dispensere fra de gældende krav til bygningers sundhed, sikkerhed og tilgængelighed. Dispensation skal sikre en vis fleksibilitet, og dispensationer gives ud fra et individuelt skøn.

Uanset byggeriets størrelse vil det fortsat kun være kommunerne, der kan tillade fravigelser fra de nationale tekniske krav og de lokale bebyggelsesregulerende krav.

Gebyr for kommunal byggesagsbehandling

Byggeloven giver kommunerne mulighed for at få dækket deres udgifter til byggesagsbehandling gennem gebyrer. Kommunerne kan selv fastsætte gebyrernes størrelse. Betingelsen er dog, at kommunen samlet set ikke må tjene penge på byggesagsbehandlingen.

Jordbrugserhvervet er i dag fritaget for at betale gebyr i forbindelse med den kommunale byggesagsbehandling. Når jordbrugserhvervets byggerier sidestilles med ukomplicerede industribyggerier, skal kommunerne have mulighed for at opkræve et omkostningsbestemt gebyr for sagsbehandlingen svarende til byggesagsbehandlingsgebyret for andre tilsvarende byggerityper.

For at sikre gennemsigtighed og øget ensartethed i det princip, der ligger til grund for gebyrfastsættelsen ved sagsbehandling af alle typer af byggeri, er det vigtigt, at gebyrerne fremover i højere grad afspejler kommunens ressourceforbrug på de enkelte typer af byggesager fx småhuse, ukompliceret erhvervsbyggerier og avls- og driftsbygninger.

Kommunerne skal derfor fremover som et minimum foretage en årlig efterkalkulation af de fastsatte gebyrer. Kalkulationen har til hensigt at godtgøre, at

der ikke systematisk opkræves et højere gebyr for enkelte typer af byggeri, end hvad kommunens faktiske omkostninger er for sagsbehandlingen af denne type af byggeri.

Dette vil indgå i et tillæg til bygningsreglementet BR08.

Præciseringen af hvilket princip, der ligger til grund for gebyrfastsættelsen, skal ses som et supplement til, at kommunerne fra foråret 2008 skal offentliggøre sine sagsbehandlingstider for byggesager, jf. lov om ændring af byggeoven af 6. juni 2007. Offentliggørelsen af sagsbehandlingstider og en øget gennemsigtighed i gebyrfastsættelsen ventes tilsammen at give borgere og virksomheder større klarhed over den service, de kan forvente af kommunens behandling af en byggesag.

Evaluering

Lovforslaget vil skulle evalueres i 2012 med henblik på eventuelt yderligere ændringer i organiseringen af byggesagsbehandlingen.

Markedskontrol med byggevarer

Danmarks import af byggevarer er de seneste 10 år steget med 100 procent til ca. 50 mia. kr. Samtidig produceres et stigende antal byggevarer i lande uden for EU, hvor der er ringe eller slet ingen kontrol med produktionsmetoderne. Med henblik på at sikre, at de byggevarer, der anvendes i dansk byggeri, lever op til de gældende sikkerheds- og sundhedsmæssige krav, er det helt afgørende, at der er foretaget en effektiv markedskontrol af byggevarer.

Efter de gældende regler er det kommunalbestyrelsen, som varetager kontrollen med byggevarer. Med henblik på at opfylde sine kontrolforpligtelser kan kommunalbestyrelsen, jf. den gældende § 19 i byggeoven uden retskendelse forlange adgang til privat ejendom for at undersøge, om der er sket overtrædelse af byggeovngivningen eller regler udstedt i medfør af loven. Kommunalbestyrelsen har således i dag ret til vide kontrolbeføjelser. Såfremt kommunalbestyrelsen ved en sådan kontrolundersøgelse konstaterer, at byggevarer ikke opfylder de lovgivningsmæssige krav, skal kommunalbestyrelsen underrette Erhvervs- og Byggestyrelsen, som kan udstede påbud om at det ulovlige forhold bringes til ophør.

Til trods for kommunalbestyrelsernes underretningsspligt har Erhvervs- og Byggestyrelsen i de seneste 6 år kun modtaget et meget begrænset antal indberetninger fra kommunerne, hvilket tyder på, at kommuner har haft vanskeligt ved at løfte kontrolopgaven. Som konsekvens heraf og i erkendelse af, at der i

fremtiden - henset til den stigende import fra lande uden for EU - er behov for en mere effektiv kontrol med byggevarerne, hjemtager Erhvervs- og Byggestyrelsen efter aftale med KL pr. 1. januar 2008 kontrollen med byggevarer.

Formålet med det foreliggende lovforslag er således at give Erhvervs- og Byggestyrelsen samme kontrolmuligheder, som kommunalbestyrelsen har efter gældende regler.

Det betyder, at der med lovforslaget skabes hjemmel til, at Erhvervs- og Byggestyrelsen og personer, som er særligt bemyndiget hertil, får, hvor det skønnes nødvendigt som led i kontrolarbejdet, adgang til privat ejendom. Samt at økonomi- og erhvervsministeren får hjemmel til at udstede påbud om tilbagekaldelse og tilbagebetaling af ulovlige varer.

Erhvervs- og Byggestyrelsens adgang til privat ejendom er begrænset i forhold til kommunernes nu-gældende beføjelse, idet det konkretiseres, at Erhvervs- og Byggestyrelsen har adgang til at kontrollere byggevarer, byggepladser, lokaliteter, hvor der opbevares byggevarer samt relevante dokumenter.

Herudover foreslås det, at der skabes hjemmel til, at Erhvervs- og Byggestyrelsen kan offentliggøre navne på de virksomheder, som overtræder reglerne om byggevarer, således at forbrugerne og andre aftagere af byggevarer kan informeres om resultaterne af kontrollen med byggevarerne. Dette er på linje med, hvad der f.eks. sker i forbindelse med defekt elmateriel efter stærkstrømsloven.

Ikrafttrædelse

Lovforslaget vil træde i kraft den 1. januar 2009. Dog vil den del af lovforslaget, som vedrører markedskontrol med byggevarer, træde i kraft den 1. juni 2008.

3. Økonomiske konsekvenser for stat, regioner og kommuner

Med forslaget skal kommunerne ikke længere kontrollere den tekniske del af byggesagsbehandlingen for småhuse, mindre byggerier og ukomplicerede erhvervsbyggerier. Kommunernes omkostninger til den tekniske del af byggesagsbehandlingen ved denne type byggeri udgør i dag skønsmæssigt 100-120 mio. kr.

Knap halvdelen af denne omkostning dækkes ved gebyrer, mens den anden halvdel dækkes via skatte-subsidiering. Kommunerne opnår dermed en nettosparelse på 50-60 mio. kr. svarende til de sparede omkostninger til skatte-subsidiering af den tekniske del af byggesagsbehandling.

Ukompliceret erhvervsbyggeri og jordbrugserhvervets drifts- og avlsbygninger vil dog fortsat skulle kontrolleres for ét teknisk forhold, nemlig brandsikkerhed. Dette vil koste kommunerne ca. 5 mio. kr. årligt, hvoraf halvdelen forventes finansieret via gebyrer.

Som følge af lovforslaget skal Erhvervs- og Byggestyrelsen udvikle og vedligeholde vejledninger og målrettet information til virksomheder og borgerne. Erhvervs- og Byggestyrelsen vil derfor som følge af forslaget få øgede udgifter svarende til 1,2 mio. kr. årligt.

Lovforslagets bemyndigelser af Erhvervs- og Byggestyrelsen til dennes varetagelse af markedskontrollen med byggevarer har ingen nye økonomiske konsekvenser.

4. Administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner

Lovforslaget betyder, at den del af kommunernes byggesagsbehandling, som består i kontrol af en bygnings tekniske forhold, reduceres markant. Det anslås, at kommunerne vil få mulighed for at omplacere ressourcer svarende til 50-150 medarbejdere til andre opgaver som følge af lovforslaget.

Ændringen af markedskontrollen med byggevarer har ingen nye økonomiske konsekvenser for stat, regioner og kommuner

Lovforslagets bemyndigelser af Erhvervs- og Byggestyrelsen til dennes varetagelse af markedskontrollen med byggevarer har ingen nye administrative konsekvenser.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Det forventes, at forslaget vil medføre betydelige erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Forslaget betyder, at ca. 90 pct. af alt byggeri ikke vil være underlagt kommunal teknisk kontrol.

Bygherren sparer ca. 50 mio. kr. pr år svarende til den del af byggesagsgebyret, der vedrører de tekniske forhold, og som kommunerne ikke længere skal opkræve.

Forslaget har været sendt til Erhvervs- og Selskabsstyrelsens Center for Kvalitet i ErhvervsRegulering (CKR) med henblik på en vurdering af, om forslaget skal forelægges Økonomi- og Erhvervsministeriets virksomhedspanel. CKR vurderer, at forslaget medfører store positive erhvervsøkonomiske konsekvenser og væsentlige administrative lettelser (over 10.000 timer) for de omfattede bygherrer. Forslaget bør ikke

forelægges et af Økonomi- og Erhvervsministeriets virksomhedspaneler, da forslaget indebærer lettelser og ikke byrder for virksomhederne.

Lovforslagets bemyndigelse af Erhvervs- og Byggestyrelsen til dennes varetagelse af markedskontrollen med byggevarer har ingen nye økonomiske og administrative konsekvenser.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Som følge af, at den tekniske del af kommunernes byggesagsbehandling falder bort, kan borgerne potentielt opleve en kortere sagsbehandlingstid i kommunerne.

Lovforslagets bemyndigelse af Erhvervs- og Byggestyrelsen til dennes varetagelse af markedskontrollen med byggevarer har ingen administrative konsekvenser.

7. Miljømæssige konsekvenser

Forslaget har ikke miljømæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

9. Forholdet til egen og andre ministeriers lovgivning

Forslaget vurderes ikke at have konsekvenser for egen eller andre ministeriers lovgivning.

10. Alternativ regulering

Det vurderes ikke muligt at realisere tilsvarende effekter gennem alternativ regulering.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Ændringen i punkt. 1 er en præcisering af gældende retstilstand, efter at ressortansvaret for byggelovgivningen er blevet overført fra by- og boligministeriet til økonomi- og erhvervsministeriet.

Til nr. 2

Med lovændringen fritages kommunalbestyrelsen fra at kontrollere de tekniske forhold i mindre bygninger, småhuse og i simpelt erhvervsbyggeri jf. § 16, stk. 2. I de tilfælde, hvor bygninger omfattet af § 11, stk. 1, også er omfattet af § 16, stk. 2, kan kommunalbestyrelsen fremover kun stille krav til bebyggelsesregulerende forhold såsom afstand til skel, bygningshøjde osv. I disse tilfælde skal den projekterende part overfor kommunalbestyrelsen skriftligt stå inde for, at

byggeriet vedrørende de tekniske forhold, overholder lovens formål.

Til nr. 3

Her indsættes en ny overskrift, som præciserer de følgende bestemmelsers indhold.

Til nr. 4

I *stk. 1*, gives kommunalbestyrelsen hjemmel til at kræve de oplysninger, som er nødvendige for at kunne opbevare bygningens data. Når kommunalbestyrelsen ikke længere skal påse de tekniske forhold i en byggesag, vil bygherren eller dennes rådgivere ikke længere skulle fremsende oplysninger herom. Da byggesager også ønskes opbevaret hos kommunalbestyrelsen efter lovændringen, skal kommunalbestyrelsen have mulighed for at kræve, at tekniske oplysninger skal fremsendes.

Herudover beskriver *stk. 1*, at i de tilfælde hvor en bygherre eller rådgiver ønsker at opføre en bebyggelse, som vedkommende mener, er undtaget fra kommunalbestyrelsens kontrol af de tekniske forhold, skal dette angives i ansøgningen om byggetilladelse. I ansøgningen skal laves en kort beskrivelse af, hvorfor den ansøgte bygning falder ind under undtagelsesbestemmelsen i § 16, *stk. 2*.

Til brug for bedømmelsen af, hvorvidt en bygning er omfattet af undtagelsesbestemmelsen i § 16, *stk. 2*, udarbejdes en vejledning, som nærmere beskriver, hvilke bygningstyper som er undtaget.

I *stk. 2*, nr. 1-4 nævnes de bygningstyper som fritages fra kommunalbestyrelsens kontrol af de tekniske forhold.

De bygningstyper som er nævnt i nr. 1 og 2, er dem som i tidligere bygningsreglementer og i bygningsreglementet 2008 er undtaget fra kravet om ibrugtagningstilladelse, idet der til disse bygningstyper stilles krav om færdigmelding.

Som eksempler på bygninger som typisk vil være omfattet af nr. 3 og 4, kan nævnes åbne kreaturbygninger, lader, maskinhaller, lagerbygninger, simple produktionsbygninger samt mindre bygninger til industrielt brug mv.

Ved ansøgning om byggetilladelse, skal ansøgeren overfor kommunalbestyrelsen beskrive, hvilken bygningstype der ansøges om, og om ansøgeren mener, at bygningen er undtaget fra kommunalbestyrelsens kontrol af de tekniske forhold. Se bemærkninger til nr. 6.

Stk. 3 nævner de forhold, der i medfør af denne lov forstås ved tekniske forhold. Med oplistningen er der

taget udgangspunkt i de krav, som er fastsat i bygningsreglement 2008.

Stk. 4 fastsætter at kommunalbestyrelsen fortsat skal kontrollere brandforholdene i jordbrugserhvervets avls- og driftsbygninger og i industri- og lagerbygninger. Selvom disse bygninger er undtaget fra kommunalbestyrelsens kontrol af de tekniske forhold, skal kommunalbestyrelsen fortsat kontrollere om kravene til brandforhold er opfyldt. Dette skyldes bl.a. at disse bygninger oftest har et vist omfang, hvilket betyder at en brand hurtigt vil kunne udvikle sig.

De bygningstyper som ikke er omfattet af undtagelsen i *stk. 2*, vil være større byggerier, såsom lejlighedsejendomme, kontorer, institutioner og lignende. Fejl i denne type byggeri kan have alvorlige sikkerhedsmæssige og økonomiske konsekvenser, og det er derfor nødvendigt med en uvildig kontrol af byggerierne. Ved større byggerier skal kommunerne derfor fortsat kontrollere og godkende disse byggeriers tekniske forhold, herunder beregninger af fx installationer, tagets bæreevne og virkningsgraden af centralvarmekedler.

I *stk. 7* bemyndiges økonomi- og erhvervsministeren til at fastsætte nærmere bestemmelser om, hvilke bygningstyper, som er undtaget fra kommunalbestyrelsens tekniske kontrol. Denne hjemmel forventes udnyttet til at udarbejde en bekendtgørelse, som fastlægger nogle mere konkrete retningslinier for, hvilke bygninger der er tale om.

Ministeren bemyndiges yderligere til at fastlægge nærmere bestemmelser om, hvad der efter loven forstås ved tekniske forhold. Denne hjemmel ønskes indført, så det er muligt senere at fastsætte yderligere regler, såfremt det skulle vise sig nødvendigt med en justering af oplistningen af de tekniske forhold.

Herudover bemyndiges ministeren til at fastsætte nærmere regler om, hvilke af jordbrugserhvervets avls- og driftsbygninger og industri- og lagerbygninger, der på trods af *stk. 2*, skal have påset de tekniske forhold hos kommunalbestyrelsen. Denne hjemmel skal sikre, at det er muligt at fastsætte regler for de særlige tilfælde, hvor en landbrugsbygning eller en industri- og lagerbygning er af en sådan karakter, at den kan sidestilles med bygninger af mere kompliceret karakter.

Til nr. 5

Her indsættes en ny overskrift, som præciserer de følgende bestemmelsers indhold.

Til nr. 6

§ 16A er en videreførelse af § 16, *stk. 2*.

Til nr. 7

§ 16B er en videreførelse af § 16, stk. 4.

Kommunalbestyrelsen skal i sin sagsbehandling påse at lovens regler er overholdt. Er der tale om en bygning, der er omfattet af lovens § 16, stk. 2, skal kommunalbestyrelsen ikke påse, at lovens krav til de tekniske forhold er opfyldt.

Er der i en ansøgning om byggetilladelse anført, at bygningen er omfattet af § 16, stk. 2, skal kommunalbestyrelsen foretage en selvstændig vurdering af, om den også mener, at den pågældende bygning er undtaget fra kommunalbestyrelsens tekniske kontrol. Mener kommunalbestyrelsen ikke dette er tilfældet, skal den meddele dette til ansøgeren, som har mulighed for at klage over afgørelsen til statsforvaltningen i henhold til § 23.

Til brug for vurderingen af, om en bygning er omfattet af § 16, stk. 2, udarbejdes en bekendtgørelse.

Til nr. 8

Det er fortsat kommunalbestyrelsen, som er den tilsynsførende myndighed i henhold til byggeloven. Bestemmelsen angiver, at i de tilfælde, hvor kommunalbestyrelsen kan forlange adgang til en privat ejendom, har den ret til at tage relevant faglig bistand med. Denne ændring tilføjes for at tydeliggøre, at kommunalbestyrelsen har hjemmel til at tage andre personer med end kommunale medarbejdere.

Til nr. 9

§ 23 er en videreførelse af § 23, med den konsekvensændring at § 16A, stk. 4, nu indholdsmæssigt hedder § 16C, stk. 4.

Til nr. 10

§ 24, stk. 1, fastlægger, at klagefristen fortsat er 4 uger regnet fra den dag kommunalbestyrelsens afgørelse er blevet meddelt adressaten.

Til nr. 11

Det foreslås, at der i § 30, stk. 1, fastlægges, at en undladelse af at give oplysninger og at undlade at udtage prøver efter § 31B, stk. 3 og stk. 5, som beskrevet i lovforslagets § 1, nr. 18, kan straffes med bøde, med mindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning.

Til nr. 12

Markedskontrol af byggevarer i de nordiske lande viser, at der kan være store fortjenester ved at fremstille og sælge produkter, der ikke lever op til de mindstekrav, der er gældende i landene. Der bør derfor ved

fastsættelsen af bødestørrelse tages hensyn hertil og til selve overtrædelsens karakter.

Det foreslås derfor, at der indføres en ny bestemmelse i byggelovens § 30, stk. 6, hvoraf det fremgår, at der ved udmåling af bødestraf i henhold til § 30, stk. 1, litra i-j og stk. 2, ud over regler i straffelovens kapitel 10 skal tages hensyn til virksomhedernes omsætning samt overtrædelsens karakter.

Med overtrædelsens karakter tænkes der især på de tilfælde, hvor der ved salget af ulovlige varer kan være overhængende risiko for brand, sikkerhed eller sundhed. Af præventive hensyn bør dette derfor afspejles i bødestørrelsen. Med virksomhedens omsætning menes der virksomhedens samlede omsætning af det ulovlige produkt.

Til nr. 13

I § 31, stk. 1, foreslås det, at økonomi- og erhvervsministeren kan fastsætte regler om betingelser for markedsføring og salg af byggevarer og herunder fastsætte regler med henblik på opfyldelse af De Europæiske Fællesskabers forordninger og direktiver om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om byggevarer og om bygningers energiforhold og lignende bygningsrelaterede bestemmelser.

Bestemmelsen er en videreførelse af § 31, stk. 1, i den gældende byggelov. Det præciseres dog i bestemmelsen, at økonomi- og erhvervsministeren kan fastsætte regler for alle byggevarer og ikke kun for de byggevarer, der er omfattet af mærknings- og certificeringsordningerne i byggevaredirektivet.

Til nr. 14

Her indsættes en ny overskrift, som præciserer de følgende bestemmelsers indhold.

Til nr. 15

Med den foreslåede bestemmelse konkretiseres det, at økonomi- og erhvervsministeren kan fastsætte regler om kontrol og tilsyn med, at byggeloven og de i medfør af de i § 31, stk. 1, fastsatte bestemmelser overholdes. Dette giver en mulighed for at fastlægge de overordnede rammer for kontroludøvelsen samt angive specifikke regler om kontrollen af f.eks. bestemte typer byggevarer.

Det foreslås endvidere, at økonomi- og erhvervsministeren kan fastsætte regler om, at private kan udføre de tilsyns- og kontrolopgaver, der fastsættes i henhold til § 31A, stk. 1. 1. punktum. Bestemmelsen giver således mulighed for, at økonomi- og erhvervsministeren kan uddelegere sine kontrolbeføjelser til f.eks. en

privat virksomhed. Der vil ikke blive delegeret afgørelseskompetence til private.

Med § 31A, stk. 2, fastslås det, at hvis økonomi- og erhvervsministeren konstaterer, at en byggevare eller installationer, der er beregnet til at indgå i et byggeri, ikke opfylder de krav, der er fastsat i denne lov, regler fastsat i medfør af denne lov eller i Det Europæiske Fællesskabs forordninger og direktiver, kan ministeren påbyde producenten eller enhver, der har bragt varen i omsætning, at forholdet skal bringes i orden inden for en given frist.

§ 31A, stk. 3, omfatter tilfælde, hvor der er udstedt påbud om tilbagekaldelse, og hvor der er udstedt påbud om tilbagetrækning. Forskellen mellem tilbagetrækning og tilbagekaldelse er, at producenten, importøren mv. ved påbud om tilbagetrækning alene skal foretage handlinger med henblik på at begrænse det fremtidige salg, markedsføring mv. af produktet, mens den pågældende ved påbud om tilbagekaldelse skal foretage handlinger med henblik på at få allerede leverede produkter leveret tilbage fra aftageren. Der henvises i øvrigt til definitionerne af tilbagetrækning og tilbagekaldelse i produktsikkerhedslovens § 7 a. Ved ulovlig forstås, at en vare ikke lever op til bestemmelserne i byggeloven, bestemmelser fastsat i medfør af byggeloven eller Det Europæiske Fællesskabs forordninger og direktiver.

Til nr. 16

For at kunne udføre en effektiv kontrol med markedsføringen og salget af byggevarer skal kontrolenhederne kunne gennemføre tilsyn og have adgang til de lokaliteter, hvor opbevaring, markedsføring og salg af byggevarer foregår. Hermed menes, at kontrolenhederne som en aktiv foranstaltning kan foretage varslede kontorbesøg på lokaliteter hvor der opbevares byggevarer.

Markedskontrolordningen skal administreres i overensstemmelse med reglerne i lov 2004-06-09 nr. 442 om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter og det straffetretlige forbud mod selvinkriminering. Hovedreglen i lov om retssikkerhed § 18 er, at en part skal underrettes inden et tvangsindgreb finder sted. Der findes dog en mulighed for at fravige denne hovedregel, hvis øjemedet med tvangsindgrebets gennemførelse ville forspildes, hvis forudgående underretning skulle gives. Denne undtagelse tager først og fremmest sigte på tilfælde, hvor en myndighed foretager tvangsindgreb som led i sin kontrol- eller tilsynsvirksomhed. Kontrolbesøg kan således foretages uvarslet, hvis det i det konkrete tilfælde efter en konkret vurdering må anta-

ges, at øjemedet ville blive forspildt, såfremt der skete forudgående varsling, f.eks. hvis der på grund af tidligere erfaringer med en part er grund til at antage, at den pågældende vil bortskaffe de effekter mv., der ønskes kontrolleret. Varsling vil også kunne undlades i tilfælde, hvor det generelt må antages, at øjemedet ville blive forspildt, såfremt den pågældende borger eller virksomhed var advaret forinden.

Med den foreslåede formulering i § 31B, stk. 1, gives økonomi- og erhvervsministeren eller personer, der er særligt bemyndiget hertil, jf. § 31A, stk. 1, derfor mod behørig legitimation uden retskendelse adgang til byggevarer, byggepladser, lokaliteter, hvor byggevarerne opbevares samt relevante dokumenter. Lovændringen foreslås som konsekvens af, at Erhvervs- og Byggestyrelsen pr. 1. januar 2008 hjemtager markedskontrollen med byggevarer fra kommunalbestyrelserne. Lovændringen sigter således på at give Erhvervs- og Byggestyrelsen samme kontrolmuligheder, som kommunalbestyrelsen har efter gældende regler, således at der sikres grundlag en effektiv markedskontrol.

Den foreslåede bestemmelse har til formål at sikre, at Erhvervs- og Byggestyrelsen eller en heraf bemyndiget kontrolenhed, som led i sit kontrolarbejde, kan få adgang til de konkrete byggevarer samt de lokaliteter, hvor byggevarerne opbevares, eksempelvis på lagre eller i containere. Kontrolenheden har dermed adgang til f.eks. et lager i et byggemarked, så det er muligt at stoppe salget og distributionen af ulovlige varer.

Behovet for uanmeldte kontrolbesøg skal ses i lyset af, at det kan have alvorlige sundheds- og sikkerhedsmæssige konsekvenser, såfremt der bliver anvendt byggevarer, der ikke opfylder de gældende standarder eller krav i byggelovgivningen. Sådanne byggevarer kan f.eks. indeholde giftige stoffer, som kan have sundhedsskadelige – eller deciderede livsfarlige – konsekvenser, hvis de bygges ind i huse, der anvendes til beboelse. Ligeledes kan ulovlige byggevarer have en manglende bæreevne og funktionalitet, som i yderste konsekvens kan føre til risiko for sammenstyrtninger. Det vurderes, at der i visse tilfælde kan være behov for at skaffe sig adgang og foretage nærmere undersøgelser – også imod forhandlerens ønske, og at det bedst egnede middel til at gennemføre sådanne undersøgelser er uanmeldte kontrolbesøg. Bestemmelsen vil derfor være af central betydning i situationer, hvor der f.eks. er overhængende risiko for, at brand-, sundheds- og sikkerhedsfarlige varer bringes i omsætning, og hvor den ansvarlige producent, importør eller forhandler m.v. ikke ønsker at medvirke til at hindre dette.

Med § 31B, stk. 1, skabes der desuden hjemmel til, at kontrolheden har adgang til at se 1) byggevarer, 2) byggepladser, 3) lokaliteter og 4) relevante dokumenter. Ved byggevarer forstås i denne sammenhæng alle varer, der fremstilles med henblik på at indgå varigt i bygværker, herunder bygninger og anlægsarbejder.

Ved byggepladser forstås et sted hvor et bygværk opføres. Ved lokaliteter forstås såvel offentligt tilgængelige eller privat steder, hvor producenter, forhandlere, importører og øvrige omsætningsled opbevarer byggevarer. Ved relevante dokumenter forstås overensstemmelseserklæringer, som er et dokument, der følger enhver CE-mærket byggevare i medfør af byggevedirektivet, samt dokumenter med angivelse af virksomhedens omsætning af det ulovlige produkt og dokumenter med angivelse af, hvilke forhandlere der har aftaget det ulovlige produkt. Der skal gives adgang til dokumenter både i fysisk og elektronisk form.

I § 31B, stk. 2, foreslås det, at politiet om nødvendigt yder bistand til kontrollen gennemført i medfør af § 31B, stk. 1. Økonomi- og erhvervsministeren kan efter forhandling med justitsministeren fastsætte regler herom.

I § 31B, stk. 3, foreslås det, at ethvert led i omsætningen af byggevarer efter anmodning fra Erhvervs- og Byggestyrelsen eller bemyndigede personer, jf. § 31A, stk. 1, skal give alle oplysninger, som har betydning for kontrollens gennemførelse jf. bestemmelserne fastsat i henhold til §§ 31 og 31A. Formålet med dette er, at sikre at kontrolhederne får adgang til alle de relevante oplysninger. Bestemmelsen skal fortolkes i overensstemmelse med selvinkrimineringsprincippet i § 10 i lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter, hvilket betyder, at forpligtelsen til at afgive oplysninger som hovedregel bortfalder, såfremt der indledes strafferetlig forfølgning.

I § 31B, stk. 4, er det foreslået, at Erhvervs- og Byggestyrelsen eller personer, der er særligt bemyndiget hertil, jf. § 31A, stk. 1, som led i kontrol og overvågning vederlagsfrit kan udtage eller pålægge virksomheden at udtage prøver af byggevarer, herunder halvfabrikata og færdigvarer. Bestemmelsens formål er at sikre, at kontrolheden kan udtage prøveeksemplarer af byggevarer og bestanddele heraf med henblik på at foretage undersøgelser eller afprøvninger for at fastslå, om byggevareren lever op til krav fastsat i byggeloven, bestemmelser, der er fastsat i henhold hertil, eller Det Europæiske Fællesskabs forordninger og direktiver.

Med § 31B, stk. 5, foreslås det, at økonomi- og erhvervsministeren kan fastsætte regler om, at ethvert led i omsætningen af byggevarer skal yde Erhvervs- og Byggestyrelsen eller personer, der er særligt bemyndiget hertil, jf. § 31A, stk. 1, bistand ved forsendelse af prøver og afholde udgifterne herved. Bestemmelsen har til formål at sikre, at såfremt de udtagne vareprøver skal fragtes eller sendes, skal ethvert led i omsætningen yde vederlagsfri bistand hertil.

Der må udfra proportionalitetsbetragtninger, gælde visse begrænsninger i kontrolhedens mulighed for stikprøvevis at udtage byggevarer til kontrol. Krav om udtagelse af prøveeksemplarer bør ikke gå ud over, hvad der er nødvendigt for en omhyggelig markedskontrol. Kontrolheden bør derfor være opmærksom på, at det ikke medfører uforholdsmæssige omkostninger og klart og præcist angive, hvad det er for materiale, der efterlyses. Det vil således falde inden for bestemmelsens formål at kræve prøveeksemplarer for at foretage enkelte afprøvninger af byggevarer eller lignende, hvorimod egentlige forskningsprojekter falder udenfor.

Bestemmelsen finder anvendelse over for ethvert led i omsætningen, og tænkes primært anvendt over for producenter og EU-importører. Bestemmelsen udelukker således ikke, at kontrolmyndighederne eksempelvis kan udtage prøveeksemplarer uden betaling hos detailledet, eller på den enkelte byggeplads. Det er op til kontrolmyndighederne at afgøre hos hvilket led i omsætningen det vil være mest hensigtsmæssigt at udføre denne del af kontrolarbejdet.

Det vil særligt for små detailhandlere kunne være økonomisk belastende at skulle levere mange eksemplarer af værdifulde produkter. Det vil ikke være acceptabelt, hvis prøveudtagningen i en enkelt forretning får et omfang, så forretningens eksistens bliver truet. I hvert fald i sådanne tilfælde må kontrolhederne være henvist til helt eller delvist at udtage prøveeksemplarer hos tidligere led i salgskæden.

Der kan udtages flere eksemplarer af samme produkt. Dette da det vil være hensigtsmæssigt at have et eller flere ekstra produkt eksemplarer, som ikke udsættes for test og derfor er intakte, således at der ikke opstår bevisproblemer med hensyn til det testede produkts identitet.

Kontrolheden har pligt til at returnere produkt eksemplarer som der ikke længere af hensyn til sagsbehandlingen er behov for at opbevare.

Til nr. 17

Det foreslås, at økonomi- og erhvervsministeren i § 31C bemyndiges til at fastsætte regler om offentliggø-

relse med navns nævnelse af resultater samt art og omfang af sanktioner på grundlag af kontrol, som gennemføres i medfør af § 31A eller de i medfør af § 31A stk. 1 udfærdigede bestemmelser.

Formålet er at styrke oplysningen til forbrugere og andre aftagere af byggevarer. Behovet for oplysning skal ses i lyset af, at det kan have alvorlige sundheds- og sikkerhedsmæssige konsekvenser, såfremt der bliver anvendt byggevarer, der ikke opfylder de gældende standarder eller krav i byggelovgivningen. Sådanne byggevarer kan f.eks. indeholde giftige stoffer, som kan have kræftfremkaldende effekt, hvis de bygges ind i huse, der anvendes til beboelse. Ligesom ulovlige byggevarer kan have en manglende stabilitet og manglende robusthed, som i yderste konsekvens kan føre til risiko for sammenstyrtninger. Bestemmelsen foreslås indsat, så det bliver muligt at orientere offentligheden om resultaterne af de gennemførte kontrolforanstaltninger. Det vurderes, at dette i sig selv vil have en præventiv effekt i forhold til virksomhedernes overholdelse af byggelovgivningen.

Som udgangspunkt vil kontrolresultater fra samtlige byggevarer virksomheder blive offentliggjort på internettet. Denne offentliggørelse vil ske i overensstemmelse med Erhvervs- og Selskabsstyrelsens regler for anvendelse af CVR-data. Derudover vil offentliggørelsesordning efterleve de standardvilkår, som Datatilsynet fastsætter i medfør af persondatalovens § 9, stk. 3, dog ikke vilkåret om, at der skal foretages en anonymisering. Baggrunden for fravigelsen af dette vilkår er, at en anonymisering vil være i strid med det grundlæggende formål med offentliggørelsesordningen.

Som led i offentliggørelsesordningen vil det med bestemmelsen være muligt at offentliggøre bødestørrelser. Det skal i den forbindelse bemærkes, at der kan rejses spørgsmål om, hvorvidt den foreslåede ordning om offentliggørelse af navne og bødestørrelser indebærer en fravigelse af de almindelige principper, som ligger bag reglerne i forvaltningslovens bestemmelser om tavshedspligt, samt reglerne i persondataloven. På denne baggrund har Økonomi- og Erhvervsministeriet - ved vurderingen af, om offentliggørelsesordningen bør indføres - foretaget en afvejning af på den ene side virksomhedernes interesse i at beskytte oplysninger

om deres eventuelle fortrolige forhold og på den anden side offentlighedens interesse i, at de nævnte oplysninger offentliggøres.

Det er Økonomi- og Erhvervsministeriets vurdering, at de hensyn, der begrundet offentliggørelsesordningen, herunder hensynet til at sikre sikkerhed og sundhed i byggeriet, er tilstrækkelige vægtige til - over for de virksomhedernes interesse i at beskytte oplysninger om deres forhold - at der bør være adgang til på Internettet at offentliggøre navne på virksomheder, som er blevet idømt en sanktion for overtrædelse af byggelovens regler. Oplysninger om firmatilknytningsforhold skal sikre øget gennemsigtighed, så aftagerne af byggevarer har mulighed at identificere de virksomheder, der har begået overtrædelser af reglerne. Samtidig vil en angivelse af firmanavn kunne bidrage til, at virksomhederne tager et større ansvar for, at de varer som importeres fra udlandet lever op til gældende standarder.

Offentliggørelsen sker for en begrænset tidsperiode på 2 år.

Endelig præciseres det i bestemmelsen, at økonomi- og erhvervsministeren kan videregive kontrolresultater til organer i det Europæiske Fællesskab. Denne bestemmelse er indsat for, at den danske stat kan leve op til sine fællesskabsretlige forpligtelser inden for bygge- og byggevarerlovgivningen.

Til nr. 18

Den foreslåede § 31D er overvejende en videreførelse af den gældende § 31A i byggeloven. Det er således i § 31D, stk. 1, præciseret, at økonomi- og erhvervsministeren kan delegerer sine beføjelser efter byggeloven til en anden offentlig myndighed. § 31D, stk. 2, er overvejende en videreførelse af gældende ret. Af bestemmelsen fremgår det, at ministeren kan fastsætte regler om klageadgang, herunder at klager ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, hvis ministeren henlægger sine beføjelser efter loven til en anden offentlig myndighed.

ad

§ 31E er en videreførelse af den gældende § 31C i byggeloven.